Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych.

Zeszyt XXXVII. - Wydany i rozesłany dnia 4 lipca 1872.

91.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 29 czerwca 1872,

o rozszerzeniu praw urzędu cłowego pobocznego I klasy w Gretta.

Upoważnia się urząd cłowy poboczny I klasy w Gretta, ażeby płody krajowe, z okręgu cłowego nadchodzące a przeznaczone do Dalmacyi, ekspedyował bezpośrednio do ich miejsca przeznaczenia, bez poprzedniczego przekazywania i odstawiania do urzędu cłowego głównego w Tryeście a zarazem, nadaje się temu urzędowi cłowemu prawa urzędu cłowego II klasy pod względem postępowania cłowego z temi płodami istryjskiemi i dalmatyńskiemi, które podlegają uwzględnieniom.

Pretis r. w.

92.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 29 czerwca 1872, o złączeniu c. k. urzędu cłowego pobocznego II klasy w Alt-Warnsdorf z królewsko saskim urzędem cłowym pobocznym II klasy w Gross-Schönau.

C. k. urząd cłowy poboczny II klasy w Alt-Warnsdorf będzie przeniesiony z dniem 29 czerwca 1872 do siedziby królewsko-saskiego urzędu cłowego pobocznego II klasy w Gross-Schönau i rozpocznie czynności swoje dnia 30 czerwca 1872.

Pretis r. w.

93.

Ustawa z dnia 1 lipca 1872,

którą zmienia się kilka paragrafów ustawy o obronie krajowej z dnia 13 maja 1869 (Dz. ust. pań. Nr. 68) dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych.

Zgodnie z uchwałą obu izb rady państwa widzę się spowodowanym rozporządzić co następuje:

Artykuł I.

§§. 7, 8, 9, 10, 13, 14 i 15 ustawy o obronie krajowej z dnia 13 maja 1869 (Dz. ust. pań. 68) dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych, będą opiewać następnie:

§ 7.

Obrona krajowa królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych, nie licząc Tyrolu i Vorarlbergu, składa się z 81 batalionów tudzież z jednego lub dwóch szwadronów dla każdego okręgu uzupodniającego jazdy, i z oddziału strzelców konnych.

O ile ze względu na właściwości każdego z osobna kraju bataliony obrony krajowej mają być uformowane jako bataliony strzelców, tudzież czy mają być wystawione szwadrony ułanów lub dragonów obrony krajowej, postanowi ministerstwo za zezwoleniem cesarza w drodze rozporządzenia, bez naruszenia kosztów w drodze prawodawstwa państwa prawnie ustanowionych.

Bataliony i szwadrony obrony krajowej będą ponumerowane dla każdego kraju osobno

i będą nosiły nazwę kraju i głównego miasta okręgu uzupełniającego.

Ilość batalionów i szwadronów obrony krajowej może być pomnożona tylko za zezwoleniem cesarza i za zgodą rady państwa.

§. 8.

Komendy wojskowe jeneralne i samodzielne są zarazem komendami obrony krajowej dla korpusów obrony krajowej swego okręgu a to podług zasad tyczących się wojska stałego.

S. 9.

Każdy okrąg komendy obrony krajowej dzieli się na podstawie wykazów statystycznych z szczególnem uwzględnieniem powiatów politycznych i okręgów uzupełniających wojska, na okręgi hatalionowe obrony krajowej. Dawne obwody Dubrownika i Kottaru w królestwie Dalmacyi stanowią razem jeden okrąg batalionowy obrony krajowej.

Każdy okrąg batalionowy obrony krajowej dzieli się na cztery okręgi kompanijne. Te okręgi batalionowe i kompanijne ustanawia minister obrony krajowej w porozumieniu

z ministrem spraw wewnętrznych i za zezwoleniem cesurza.

Szwadrony obrony krajowej uzupełniają się w kilku okręgach batalionowych, oddział strzelców konnych w dwóch okręgach batalionowych obrony krajowej w Górnej Dalmacyi.

§. 10.

Oficerowie i żołnierze batalionów i szwadronów obrony krajowej, tudzież oddziału strzelców konnych, nawet podczas pokoju powinni być utrzymywani na etacie i w uaoczno-

ści przy podziale batalionów na kompanie.

Zołnierze, którzy z artyleryi, korpusów technicznych, z kompanii zdrowia, od pociągów, ze służby przy magazynach mundurów i prowiantów przeszli do obrony krajowej, będą osobno utrzymywani w ewideucyi, i w razie wybuchu wojny artylerzyści obrony krajowej przeznaczeni będą do wzmocnienia artyleryi fortecznej, żołnierze z korpusów technicznych do twierdz lub do przygotowania teatru wojny pod względem technicznym, dalej żołnierze od służby zdrowia, od pociągów, od służby przy magazynach mundurów i prowiantów do zakładów rezerwowych i dosyłkowych dla użytku obrony krajowej.

W celu wykształcenia tych, którzy są wcieleni do obrony krajowej hezpośrednio, w celu utrzymywania etatu i naoczności, jakoteż do zarządu zapasów w magazynach obrony krajowej, ustanowiony będzie dla każdego batalionu piechoty obrony krajowej, tudzież dla strzelców konnych na czas pokoju jeden kadr, którego siedzibę oznaczy minister obrony

krajowej za zezwolen em cesarza.

W skład kadru każdego batalionu wchodzą:

1 major lub kapitan jako dowódca batalionu, a to w ten sposób że dowódcami 40 batalionów będą majorowie, a dowódcami 41 batalionów, kapitanowie,

1 wyższy oficer do czynności ewidencyjnych i administracyjnych.

3 oficerów instrukcyjnych,

1 zastępca oficera,

1 starszy sierżant lub starszy strzelec,

2 sierżantów,

do instrukcyi.

4 kaprali lub strzelców,

4 frajtrów lub dowódców patrelu.

12 żołnierzy obrony krajowej, z tych 10 kandydatów do wyższych stopni.

1 sierżant rachmistrz lub starszy strzelec.

1 rusznikarz i

2 muzykantów.

W skład kadru strzelców konnych wchodzą:

i wyższy oficer,

1 sierżant, konni.

2 kaprali,

8 strzelców. 1 sługa oficerski, pieszy.

Dla utrzymania w naoczneści pobytu członków obrony krajowej każdemu starostwu powiatowemu będzie przydzielony sierżant powiatowy, który ma także załatwiać czynności tyczące się utrzymania w naoczności urlopników i rezerwistów, do czego władza ta jest obowiązaną.

Czy i o ile w miastach, własne statuta gmione posiadających, tacy sierżanci powiatowi mają być magistratom przydzieleni, postanowione będzie w drodze rozporządzenia.

Sierżanci powiatowi należą do etatu kadru tego hatalionu, w którego okręgu się

znajdują.

Oficerowie do naoczności i zarządu przy kadrach batalionowych, równie jak sierżanci powiatowi pozostają w siedzibie batalionu nawet podczas wymarszu tegoż.

§. 13.

Wszystkie osoby, w skład obrony krajowej wchodzące, oprócz tych, którzy pełnią czynnie obowiązki przy władzach obrony krajowej i kadrach obrony krajowej (§ 10). mogą podczas pokoju oddawać się swoim obywatelskim zatrudnieniom, z wyjątkiem tego czasu, w którym mają brać udział w instrukcyi i peryodycznych ćwiczeniach wojskowych (§§. 14 i 15).

Etat ludzi, w §. 10 wyrażony, z wyjątkiem sierżantów powiatowych i rusznikarzy, ma być zapełniony w pierwszym rzędzie tymi, którzy się zgłoszą dobrowolnie i potrzebną zdatność posiadają; jeżeli ilość takowych nie odpowie potrzebie, uzupełnioną będzie przez powołanie i umieszczanie tych, którzy do obrony krajowej zostali wcieleni bezpośrednio, atoli tylko z pierwszego roku służby i z szczególniejszem ile to być może uwzględnieniem stosunków familijnych i zarobkowych.

W tym ostatnim przypadku interesowani będą uprawnieni odwlec czas swojej służby

do 25 roku życia.

Czas, przez żołnierzy obrony krajowej, w taki sposób przy kadrach spędzony, będzie im liczony w trójnasób na karb przepisanej służby w obronie krajowej. Podoficerowie, którzy po jednorocznej czynnej służbie przy kadrach albo po odbyciu przepisanej służby przy wojsku, zobowiążą się dobrowolnie także do czynnej służby przy obronie krajowej, mogą także otrzymać jeżeli o to starać się będą, premią służbową podług przepisów w tym względzie dla wojska istniejacych; atoli w tym razie, dalszy czas, w czynnej służbie spędzony, będzie im tylko w dwojnasób liczony na karb przepisanej służby przy obronie krajowej.

Sierżantami powiatowymi w pierwszym rzędzie będą mianowani ci podoficerowie stałego wojska, marynarki wojennej i obrony krajowej, ktorzy czynią zadość warunkom, § 38 ustawy wojskowej przepisanym, i zresztą posiadają zdatność do tej służby: gdyby atoli takich kandydatów zgoła nie było, pierwszeństwo służy w pierwszym rzędzie tym podoficerom, którzy w wojsku stałem, w marynarce wojennej lub obronie krajowej wysłużyli czynnie 12, względnie 10 lat.

Posady rusznikarzy będą obsadzone ochotnikami, którzy albo należą już do obrony krajowej, albo którzy lata przepisane w wojsku wysłużyli, i w tym celu wstąpili do obrony krajowej, o ile do tego posiadają uzdatnienie; jeżeli zaś niema ochotników, można przyjąć

rusznikarzy za kontraktem.

§. 14.

Rekruci wcieleni do obrony krajowej [§. 4 b), c)] będą zwyczajnie ćwiczeni przy kadrach, mianowicie rekruci od piechoty, przez 8 tygodni, rekruci od strzelców konnych, przez 3 miesiące. Tam także będzie miało miejsce dalsze kształcenie na podoficerów, muzykantów itd. Jeżeliby okoliczności wymagały zmiany postępowania, odpowiednie przepisy będą wydane w drodze rozporządzenia.

Do kształcenia tych członków obrony krajowej, którzy mają zamiar starać się o sto-

pień oficerów, założone będą odpowiednie szkoły.

§. 15.

Wojska piesze obrony krajowej będą odbywać ćwiczenia wojenne po żniwach, a mianowicie:

a) co drugi rok będą się odbywać trzechtygodniowe ćwiczenia batalionowe, podczas których bataliony będą po kolei brały udział w większych ćwiczeniach korpusów armii stałej;

b) w tych latach, w których ćwiczenia batalionowe nie mają miejsca, odbywać się będą

ćwiczenia kompanii, trwające dni 14.

Do ćwiczeń ad a) mogą być powołani wszyscy ci, którzy należą do etatu wojsk pieszych obrony krajowej, do ćwiczeń ad b) ci, którzy do obrony krajowej zostali wcieleni bezpośrednio, w ciągu pierwszych sześciu lat swojej służby; nie mniej także, posiadający jakikolwiek stopień o ile będą potrzebni i muzykanci, w ilości jaka będzie potrzebną.

Ci, którzy będą wcieleni do strzelców konnych bezpośrednio, mogą także być powołani w ciągu pierwszych sześciu lat służby do ćwiczeń wojennych na czas do trzech

tygodni.

· Podobnież oficerowie jazdy przy obronie krajowej mogą być powołani co drugi rok

do ćwiczeń wojennych na przeciąg trzech tygodni.

Do ćwiczeń wojennych obrony krajowej na żądanie onejże dowódców mogą być przysłani wyjątkowo oficerowie instrukcyjni i podoficerowie wojska stałego.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrowi obrony krajowej.

Laxenburg, dnia 1 lipca 1872.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

Horst r. w..